

Briselē, 2023. gada 18. oktobrī
(OR. en, bg)

**Starpiestāžu lieta:
2020/0011(NLE)**

**13190/23
ADD 1**

**SOC 624
EMPL 445
SAN 528
GENDER 184
ANTIDISCRIM 164
FREMP 248
ILO 10**

"A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (I) / Padome
Temats:	Priekšlikums – PADOMES LĒMUMS, ar ko dalībvalstīm atļauj Eiropas Savienības interesēs ratificēt Starptautiskās Darba organizācijas 2019. gada Konvenciju pret vardarbību un aizskarošu izturēšanos (Nr. 190) – Austrijas, Bulgārijas, Čehijas Republikas, Ungārijas un Lietuvas paziņojumi

Gatavojoties Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes 2023. gada 23. oktobra sanāksmei, pielikumā pievienoti Austrijas, Bulgārijas, Čehijas Republikas, Ungārijas un Lietuvas paziņojumi par minēto tematu. Paziņojumi tiks iekļauti Padomes sanāksmes protokolā.

AUSTRIJAS PAZIŅOJUMS

1. Principā Austrija uzsver savu juridisko viedokli, ka Padomes lēmums, ar ko dalībvalstis tiek aicinātas ratificēt attiecīgo starptautisko konvenciju, nerada pienākumu.
2. ES dalībvalstis ir pastāvīgas SDO dalībnieces. Ratifikācijas pienākums ir pretrunā trīspusīguma principam, kas noteikts SDO konstitūcijā un SDO 1976. gada konvencijā (Nr. 144), ko ratificējušas visas ES dalībvalstis.
3. Austrija ņem vērā Eiropas Komisijas sniegtos apliecinājumus, ka tā atturēsies no juridisku pasākumu veikšanas pret tām dalībvalstīm, kuras izvēlēsies konvenciju neratificēt.

BULGĀRIJAS REPUBLIKAS PAZIŅOJUMS

"Bulgārijas Republika pievērš lielu uzmanību cilvēktiesību veicināšanai un aizsardzībai. Valsts ievēro un arī turpmāk ievēros savas saistības cilvēktiesību jomā, tostarp attiecībā uz cīņu pret vardarbību un aizskarošu izturēšanos darba vietā.

Bulgārijas Konstitucionālā tiesa 2018. gadā pieņēma lēmumu, kurā paziņoja, ka Eiropas Padomes Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu ("Stambulas konvencija") veicina ar "dzimtes" ("*gender*") koncepciju saistītus juridiskus jēdzienus, kas nav saderīgi ar Bulgārijas konstitūcijas pamatprincipiem. Turklāt 2021. gadā Konstitucionālā tiesa papildus precizēja, ka konstitūcijā lietotais jēdziens "dzimums" ("*sex*") valsts tiesību sistēmas kontekstā varētu tikt saprasts tikai tā bioloģiskā apzīmējuma nozīmē (vīrieši un sievietes). Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) Konvencijas Nr. 190 1. panta 1. punkta b) apakšpunkts paredz aizsardzību gan saistībā ar "dzimumu", gan "dzimti", kas, ņemot vērā iepriekš minētos Konstitucionālās tiesas spriedumus, liek apšaubīt tās atbilstību Bulgārijas konstitūcijai un attiecīgi arī valsts spēju to ratificēt.

Līdz ar to Bulgārijas Republika **neatbalsta Padomes Lēmumu, ar ko dalībvalstis tiek aicinātas ratificēt Starptautiskās Darba organizācijas 2019. gada Konvenciju pret vardarbību un aizskarošu izturēšanos (Nr. 190)**, jo saistībā ar to pastāv juridiskā nenoteiktība, vai tas rada vai nerada pienākumu ratificēt.

Bulgārijas Republika ir arī nobažījiesies par to, ka šā lēmuma pieņemšana varētu ietekmēt dalībvalstu kompetenci neatkarīgi lemt par to, vai tām šī konvencija ir vai nav saistoša saskaņā ar SDO konstitūciju, un tas savukārt varētu apdraudēt dalībvalstu nostāju sarunās par tādu turpmāku SDO konvenciju un ieteikumu pieņemšanu, kas aptver jautājumus, kuri ir dalībvalstu un Savienības dalītā kompetencē."

ČEHIJAS REPUBLIKAS PAZIŅOJUMS

Čehijas Republika vēlas atgādināt savu nostāju, kas vairākkārt pausta sarunās par pašreizējo, kā arī par iepriekšējiem Padomes lēmumiem, ar kuriem ES dalībvalstīm atļauj vai tās aicina vai pilnvaro ratificēt Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) konvencijas un protokolus. Čehijas Republika ir konsekventi interpretējusi šos Padomes lēmumus kā pasākumus, kas neparedz pienākumu ratificēt attiecīgās starptautiskās konvencijas. Drīzāk tie tiek uzskatīti par instrumentiem, ar kuriem tiek atvieglota ratifikācijas iespēja, vienlaikus ievērojot arī principu, ka ES dalībvalstis tiek pilnībā respektētas kā neatkarīgas SDO locekles. Šajā kontekstā katra ES dalībvalsts saglabā savu rīcības brīvību ratifikācijas procesu uzsākt, pamatojoties vienīgi uz savu valsts lēmumu pieņemšanu, un netiek pakļauta pasākumiem, kas saistīti ar Līguma pārkāpumiem.

Čehijas Republika uzstāj – ir jābūt skaidram apstiprinājumam, kas ES dalībvalstīm ļautu to valstu jurisdikcijā brīvprātīgi ratificēt SDO Konvenciju Nr. 190 pret vardarbību un aizskarošu izturēšanos. Bez šāda pieņēmuma un tā kā Pastāvīgo pārstāvju komitejas 2023. gada 19. jūlija sanāksmē netika sniegta skaidra juridiska interpretācija, Čehijas Republika nevar atbalstīt Padomes Lēmumu, ar ko dalībvalstīm atļauj ratificēt Starptautiskās Darba organizācijas 2019. gada Konvenciju pret vardarbību un aizskarošu izturēšanos (Nr. 190), un atturas no balsošanas.

Čehijas Republika ņem vērā un atzinīgi vērtē Komisijas vairākkārt paustos apgalvojumus, ka tiks saglabāta pašreizējā prakse attiecībā uz šo un visiem iepriekšējiem Padomes lēmumiem, un ka tā neveiks pasākumus, lai ES dalībvalstis piespiestu ratificēt SDO konvencijas.

UNGĀRIJAS PAZIŅOJUMS

Ungārija, ņemot vērā sarunu gaitā sniegto Padomes Juridiskā dienesta ieteikumu, vēlētos atkārtoti paust savu juridisko viedokli, ka, – lai dalībvalstīm ļautu ratificēt Starptautiskās Darba organizācijas 2019. gada Konvenciju pret vardarbību un aizskarošu izturēšanos (turpmāk – SDO Konvencija Nr. 190), nav juridiskas nepieciešamības pieņemt Padomes lēmumu, jo konvencija ekskluzīvu ES kompetenci neparedz. Mēs atzīmējam, ka to septiņu dalībvalstu, kuras konvenciju jau ir ratificējušas, tiesību akti šo secinājumu apstiprina arī *de facto*.

Neskarot minēto, Ungārija ņem vērā arī Komisijas daudzos mutiskos paziņojumus, ka tā neveiks pasākumus, lai dalībvalstis piespiestu ratificēt konvenciju, pat ja šajā sakarā tiek pieņemts Padomes lēmums.

Visbeidzot, Ungārija pauž nožēlu par procedūru pirms attiecīgā Padomes lēmuma pieņemšanas. Šajā sakarā mēs atgādinām – Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2023. gada 31. maija sanāksmē nolēma ieteikt Padomei apstiprināt paziņojumu, kas jāiekļauj tās sanāksmes protokolā, un kurā Padome atzīmē, ka nav iespējams panākt vajadzīgo kvalificēto balsu vairākumu ierosinātā Padomes lēmuma pieņemšanai. Diemžēl nav veikti turpmāki pasākumi saistībā ar Pastāvīgo pārstāvju komitejas sanāksmes secinājumiem.

LIETUVAS PAZIŅOJUMS

1. Ņemot vērā Eiropas Komisijas iedibināto praksi saistībā ar iepriekšējiem Padomes lēmumiem par Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) konvencijām un protokoliem, Lietuva atbalsta priekšlikumu Padomes Lēmumam, ar ko dalībvalstis tiek aicinātas ratificēt SDO 2019. gada Konvenciju pret vardarbību un aizskarošu izturēšanos (Nr. 190).
2. Lietuva ir stingri pārliecināta, ka šā Padomes lēmuma pieņemšana palīdzēs saglabāt visu ES dalībvalstu vienotību, atbalstīt turpmāko konvenciju mērķus un uzņemties svarīgu lomu to pieņemšanā SDO trīspusējā struktūrā.
3. Tajā pašā laikā Lietuva saprot un uzsver sarunās pausto nostāju, ka šis un iepriekšējie Padomes lēmumi nerada pienākumu ratificēt attiecīgo starptautisko konvenciju, jo ES dalībvalstis ir autonomas SDO locekles, savukārt šim Padomes lēmumam Eiropas Savienības līmenī ir jāatbilst *acquis communautaire*.